

ALUEVAALILAUTAKUNNAN TYÖN ALOITUS

Sen jälkeen, kun aluehallintovirasto on asettanut aluevaalilautakunnan, on hyvä heti ryhtyä seuraaviin toimiin:

1.

Aluevaalilautakunnan puheenjohtajan tulee ottaa yhteys hyvinvointialueen väliaikaiseen valmistelutoimielimeen (yhteyshenkilöiden sähköpostiosoitteet tämän muistion saateviestin liitteenä) ja sopia sen kanssa ainakin seuraavista asioista:

-missä (kaupunki ja paikka) aluevaalilautakunta voi kokoontua,

-mikä on aluevaalilautakunnan postiosoite ja käyntiosoite,

-missä tilassa lautakunta voi suorittaa asiakaspalvelua eli ottaa vastaa vaaliasiamiesten tuomia ehdokashakemuksia ajalla 7.-14.12.2021.

2.

Puheenjohtajan tulee kutsua aluevaalilautakunnan jäsenet ja varajäsenet järjestäytymiskokoukseen. Kokoukseen voi puheenjohtajan harkinnan mukaan osallistua myös etänä. Kokoukseen voidaan tarvittaessa kutsua myös väliaikaisen valmistelutoimielimen edustajia.

3.

Järjestäytymiskokouksessa tulee päättää ainakin siitä, miten ja mistä aluevaalilautakunnan sihteeri ja mahdollinen muu henkilöstö hankitaan. Vaalilain (714/1998) 12 b §:n 3 momentin mukaan aluevaalilautakunta ottaa itselleen sihteerin ja mahdollisen muun henkilöstön. Sihteeri toimii lautakunnan esittelijänä ja hänen olisi hyvä olla perehtynyt tai kyetä perehtymään vaalilain säännöksiin. Sihteereitä voi olla lautakunnan harkinnan mukaan useampiakin kuin yksi. Mahdollinen muu henkilöstö tarkoittaa lähinnä avustavaa hallinto-henkilöstöä. Sihteeri ja muu henkilöstö ovat käytännössä sivutoimisia. Koska aluevaalilautakunta ei suorita ääntenlaskentaa, henkilökunnan tarve ei liene kovin suuri. Aluevaalilautakunnat voivat ottaa henkilöstökseen käytännössä keitä tahansa, esimerkiksi kuntien keskusvaalilautakuntien tai vaalipiirilautakuntien käyttämää henkilöstöä. Väliaikaisen valmistelutoimielimen tulee kuitenkin varautua antamaan omasta henkilöstöstään henkilöitä sivutoimisesti aluevaalilautakunnan käyttöön. Kun sihteerit on valittu, heidän yhteystietonsa (sähköpostiosoite) tulee ilmoittaa oikeusministeriölle osoitteeseen vaalit@om.fi.

4.

Väliaikainen valmistelutoimielin päättää aluevaalilautakunnan ja sen henkilöstön palkkioista ja siitä, miten ja milloin ne maksetaan. Kokouksista maksetaan kokouspalkkiot ja tehtävistä työtunneista tuntipalkkiot.

5.

Aluevaalilautakunnan on sovittava väliaikaisen valmistelutoimielimen kanssa IT-laitteiden käytöstä, koska lautakunnan sihteeristö ja muu henkilöstö tulee tehtävissään käyttämään oikeusministeriön vaalitietojärjestelmää.

6.

Heti sen jälkeen kun oikeusministeriö on saanut aluehallintovirastolta tiedon aluevaalilautakunnan asettamisesta ja puheenjohtajan yhteystiedot, ministeriön vaalituki (vaalituki@om.fi) lähettää aluevaalilautakunnan puheenjohtajalle ns. pääkäyttäjälomakkeen, jolla lautakunta ilmoittaa vaalituelle vaalitietojärjestelmän pää-

käyttäjän nimen ja yhteystiedot. Pääkäyttäjän voi tarvittaessa myöhemmin muuttaa. Vaalituki lisää pääkäyttäjän järjestelmän käyttäjätietoihin, minkä jälkeen pääkäyttäjä voi itse lisätä järjestelmään muiden järjestelmää aluevaalilautakunnassa käyttävien nimet. Vaalituki lähettää ensi vaiheessa aluevaalilautakunnalle myös seuraavat vaalitietojärjestelmän käyttöohjeet (VAT-ohjeet):

-nro 1: Vaalitietojärjestelmän tekninen ohje,

-nro 2e: Pohjatietojärjestelmän käyttöohjeet aluevaalilautakunnalle.

Myöhemmin lähetetään vielä VAT-ohjeet nro 3c: Ehdokastietojärjestelmän käyttöohjeet aluevaalilautakunnalle ja nro 5d: Tuloslaskentajärjestelmän käyttöohjeet aluevaalilautakunnalle.

7.

Aluevaalilautakunnan tehtävistä säädetään vaalilain 4 luvussa (30-45 §) ja 10 a luvussa (143 b, 143 l ja 143 m §). Niiden mukaan aluevaalilautakunnalla on vuoden 2022 aluevaaleissa seuraavat viisi lakisääteistä kokousta:

-viimeistään tiistaina 7.12.2021: Kokous, jossa laaditaan kuulutus a) siitä, missä, milloin ja miten lautakunta ottaa vastaa vaaliasiamiesten tekemiä ehdokashakemuksia ja b) hyvinvointialueella valittavien valtuutettujen lukumäärästä. Käytännössä tämä kokous kannattaa pitää hyvissä ajoin ennen sanottua määräpäivää, esimerkiksi edeltävällä viikolla;

-maanantaina 20.12.2021: Ehdokashakemusten käsittelykokous;

-keskiviikkona 22.12.2021, aloitus aikaisintaan klo 16: Kokous, jossa käsitellään ehdokashakemukset uudeleen, jos niihin on maanantain kokouksessa tehty huomautuksia. Tämä kokous ei ole pakollinen silloin, jos yhtään huomautusta ei maanantain kokouksessa ole tehty;

-torstaina 23.12.2021, aloitus viimeistään klo 16: Kokous, jossa laaditaan ehdokaslistojen yhdistelmä ja merkitään ehdokasasettelu valmiiksi vaalitietojärjestelmään;

-keskiviikkona 26.1.2022, aloitus viimeistään klo 18: Kokous, jossa lasketaan yhteen kuntien keskusvaalilautakuntien ilmoittamat äänimäärät, suoritetaan mahdolliset äänimäärien tasatilanteiden arvonnat, annetaan ehdokkaille vertausluvut, suoritetaan mahdolliset vertauslukujen tasatilanteiden arvonnat sekä vahvistetaan hyvinvointialueen vaalitulos, merkitään se vaalitietojärjestelmään valmiiksi sekä julkaistaan tulos.

Lakisääteisten kokousten lisäksi aluevaalilautakunta voi kokoontua muulloinkin aina tarpeen mukaan. Sihteeristön on oltava vastaanottamassa ehdokashakemuksia niinä aikoina, jotka edellä mainitussa kuulutuksessa ilmoitetaan ja lisäksi tiistaina 14.12.2021 koko päivän klo 16 saakka.

8.

Oikeusministeriö perehdyttää aluevaalilautakunnat tehtäviinsä seuraavasti:

a) oikeusministeriön kirjalliset vaaliohjeet aluevaalilautakunnan tehtävistä (vaaliohje nro 8);

b) edellä mainitut VAT-ohjeet nro:t 1, 2e, 3c ja 5d;

c) järjestämällä aluevaalilautakuntien sihteereille ja puheenjohtajille Teams-verkkokoulutuksia maanantaina 8.11.2021 klo 10 – 15 ja keskiviikkona 10.11.2021 klo 10 – 15. Tilaisuuksissa käsitellään ehdokasasettelutehtäviä, ehdokastietojärjestelmän käyttöä, ehdokkaan vaalikelpoisuutta, vaalien tuloksen vahvistamista sekä laskentajärjestelmän käyttöä. Ohjelma molemmissa tilaisuuksissa on sama, joten aluevaalilautakuntien henkilöt voivat osallistua jompaankumpaan tilaisuuteen tai molempiinkin tilaisuuksiin;

d) tarvittaessa oikeusministeriö ja vaalituki vastaavat aluevaalilautakuntien kysymyksiin sähköpostitse ja puhelimitse sekä vaaliklinikalla, joka järjestetään Teamsissa keskiviikkona 15.12.2021 klo 13-15.